

Keskkonnaamet kooskõlastab täiendatud Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste REP-i ja KSH aruande tingimused, et materjalides tehakse järgmiste märkuste alusel vajalikud muudatused:	
1. OÜ Rail Baltic Estonia juhtis tähelepanu (vt MKM-i 16.09.2026 kirjaga nr 13-3/3187-1 edastatud tabeli lk 35-36), et KSH aruandes ei ole hinnatud, kuidas elektriliini rajamine ja kasutamine võivad mõjutada ökodukti, selle suudmete, juhtalade ning ümbritseva rohevõrgustiku funktsionaalset toimimist. OÜ Rail Baltic Estonia rõhutas, et hindamise tulemusel tuleb määrata konkreetseid leevendusmeetmed ja projekteerimistingimused, mis tagavad Rail Balticu ökodukti toimivuse säilimise. REP-i seletuskirja alaptk-s 7.3, KSH aruande alaptk-s 7.17.4 ning eelnimetatud tabeli lk 35–36 on välja pakutud mitmeid meetmeid, mis on Keskkonnaameti hinnangul paraku liiga üldsõnalised, ei ole mõõdetavad ja on praktikas keerulised rakendada. Meetmete efektiivsus ei ole sellega piisavalt tagatud. Näiteks meede: „minimeerida raadamisala ökodukti läheduses, et säilitada võimalikult suur osa olemasolevast taimestikust ja varjustusest“. Täpsustada tuleb, kas meede on teostatav (kas töö teostajal on selle meetme alusel kaalutusõigus jätta trassikoridor kogu laiuses raadamata)? Näiteks meede: „määrata ehitus- ja hooldustööde ajastuse ning töökorralduse piirangud, mis vähendavad häiringuid tundlikel perioodidel“. Täpsustada tuleb, milliste elustikurühmade puhul ja millistel ajavahemikel esinevad tundlikud perioodid. See on vajalik ehitustegevuse asjakohaseks ajastamiseks ja kavandamiseks. Näiteks meede: „välistada mastide, vundamentide, alaliste teede ning ehitus- ja laoplatside rajamist RB ökodukti suudmete ja juhtalade piirkonda;“ Täpsustada tuleb, mida on silmas peetud, ökoduktide kaitsevööndit või ka sellest laiemalt ala. Kui ka viimast, tuleks ulatus määrata X meetrit ökodukti keskpunktist. Palume teha eelnimetatud meetmete täpsustamisel koostööd OÜ-ga Rail Baltic Estonia.	Oleme üle vaadanud ning hinnanud viidatud meetmete rakendamise põhjendatust ja võimalikkust. Nõustume, et raadamise minimeerimine või tegevuse läbiviimise keelamine ökodukti läheduses on kohati üldsõnaline. Lähtuvalt sellest oleme teinud muudatusi mõju hindamise aruandesse ning kavandatavate meetmete kirjeldusse. Mõjude hindamises oleme sõnastanud täpsemalt, et milliseid meetmeid rakendatakse ökodukti piiranguvööndis ning milliseid piiranguvööndivälisel alal. Mõju hindamise aruandesse lisatakse mõju hinnang järgmises sõnastuses: <i>Pärnu maakonnaplaneeringuga „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ on kavandatava RB raudteetaristu ebasoodsate mõjude leevendamiseks ulukitele ettenähtud rajada ökoduktid, millest kaks jäävad planeeritava õhuliini koridori piirkonda. Kavandatava õhuliini trassikoridor jääb Merenäki ökodukti keskpunktist u 670 m ja Nepste ökoduktist u 1 km kaugusele. Suurulukite läbipääsude toimimiseks on oluline, et läbipääsu alal ja ühendusteedel ümbritsevate elupaikadega oleks tagatud loomadele soodne ja turvaline keskkond. Selleks on eelnimetatud Pärnu maakonnaplaneeringuga kehtestatud suuruluki läbipääsude ümber 500 m raadiuses piiranguvöönd arvestatuna suuruluki läbipääsu keskpunktist ning määratud seal kehtivad tingimused.¹ Tingimuste kohaselt on ökodukti piiranguvööndis keelatud jahipidamine, ulatuslike lagealade tekitamine, ligipääsu takistavate hoonete ja rajatiste ehitamine ja maavarade kaevandamine. Planeeritava õhuliini koridori visandamisel on arvestatud kavandatava RB raudtee trassi ja seonduvate ökoduktide asukohtadega. Õhuliini koridor koos nihutamisruumiga on kavandatud väljaspoole RB ökodukti toimivuse tagamiseks vajalikku piiranguvööndit, seega ei kavandata piiranguvööndis raadamist ning välistatud on ka õhuliini mastide ja vundamentide ning alaliste teede rajamine piiranguvööndisse. Õhuliini trassi ei ole kavas ka tarastada. Kuigi õhuliini rajamisel muudetakse piirkonnas senist maastikupilti (metsamaastiku killustamine) ning ehitus- ja hooldustegevus toob kaasa ajutisi häiringuid, ei ole kummagi ökodukti puhul see mõju sedavõrd suur, et avalduks barjääriefekt, mis katkestaks rohevõrgustiku toimimise ja ökoduktide kasutuse loomastiku poolt õhuliini kasutusetapis. Linnustikule olulise negatiivse mõju vähendamiseks on juba projektlaheanduses ettenähtud vajalikud leevendusmeetmed – nn metsise ökoduktid liikumisteede tagamiseks ja liinimärgistus kokkupõrkeriski vähendamiseks (vt KSH aruande ptk Error! Reference source not found.). Ehitus- ja hooldustegevusega seonduvaid häiringuid rohevõrgustiku funktsionaalsele toimivusele on võimalik leevendada, kui lindude pesitsusperioodil ja imetajate sigimisperioodil (tundlik aeg: 01. aprillist 31. juulini) vältida raadamist, mürarikkeid ehitustöid ning liinikoridori hooldust (puittaimestiku raiet) liinikoridori lõikudes, mis paiknevad RB ökoduktide piiranguvöönditele lähemal kui 300 m. Antud meede on piisav, et välistada ajutisest tegevusest võimalik häiring</i>

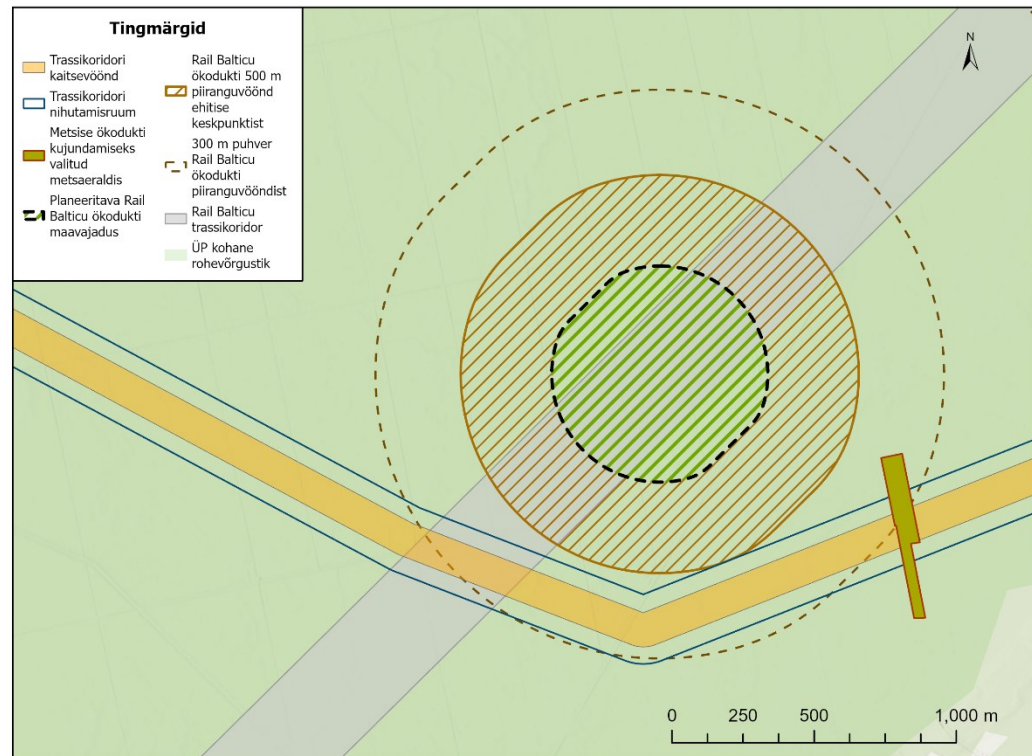
¹ Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ uuendamine trassilõikude 3A, 4A ja 4H osas. Seletuskiri. Skepast&Puhkim OÜ, 2024. Leitav: https://riigiplaneering.ee/sites/default/files/documents/2025-04/SK100_seletuskiri_0.pdf

lindudele ja loomadele nende tundlikul perioodil. Ettepanekud leevendusmeetme rakendamiseks on toodud ptk-s 7.17.4.

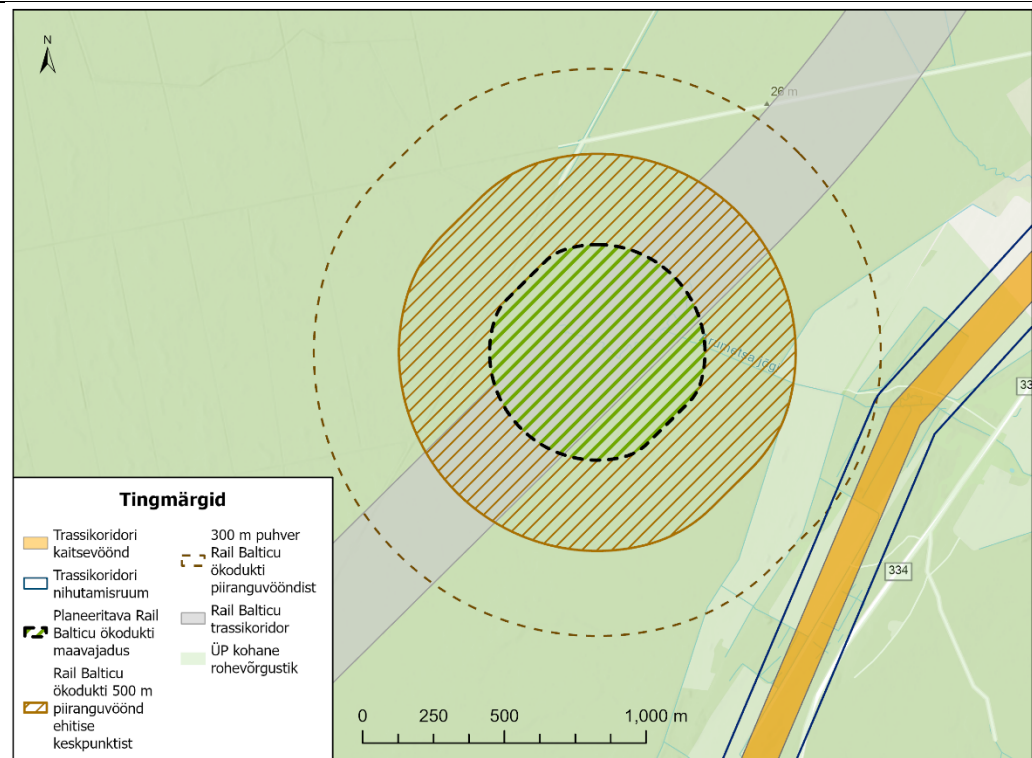
Eeltoodust lähtudes täiendatakse mõju hindamise aruandes ja REPi seletuskirjas leevendusmeetmeid järgmises sõnastuses:

Vältimaks õhuliini rajamisel negatiivset mõju Rail Baltic (RB) ökoduktide toimivusele ning toetada rohevõrgustiku funktsionaalset toimivust:

- *peab igasugune elektriühenduse rajamisega soetud ehitustegevus, sh ajutiste platside rajamine või ehitusmasinate liikumine, toimuma väljaspool RB ökodukti piiranguvööndit;*
- *vältida lindude pesitsusperioodil ja imetajate sigimisperioodil (tundlik periood: 01. aprillist 31. juulini) raadamist, mürarikkeid ehitustöid ning liinikoridori hooldust (puittaimestiku raiet) liinikoridori lõikudes, mis paiknevad RB ökoduktide piiranguvöönditele lähemal kui 300 m (vt joonised xx ja xx).*

Joonis xx. Kavandatava RB raudtee trassi ja Merinäki ökodukti paiknemine planeeritava õhuliini suhtes

Joonis xx. Kavandatava RB raudtee trassi ja Nepste ökodukti paiknemine planeeritava õhuliini suhtes

2. MKM-i 16.09.2026 kirjaga nr 13-3/3187-1 edastatud tabeli lk 33–35 kohaselt OÜ Rail Baltic Estonia tegi ettepaneku oluliselt laiendada lindude kokkupõrkeriski vähendavate märgistega tähistatavaid õhuliinilõike. Ettepanekuga arvestati osaliselt, täiendades märgiste ulatust ainult Merenäki ökodukti piirkonnas.

Keskkonnaameti hinnangul tuleb märgistega tähistatud õhuliinilõiku laiendada vähemalt Merenäki ökodukti piirkonnast ida suunda kuni metsise ökoduktini Nepste külas. Terves selles lõigus tuleb võimaliku riskirühmana arvestada nii metsakanaliste kui ka teiste suuremate lindudega (must-toonekur, sookurg, röövlinnud; läbirändavad luiged, haned, kurvitsalised jm liigid).

Märgime, et Merenäki ökodukti piirkonnas võib ökodukt suunata loomade, sh lindude liikumist suhteliselt piiratud alale. Olukorras, kus selline

Planeeringulahendust ja mõju hindamise aruannet täiendatakse ning täiendav liinimärgitus nähakse ette vastavalt RBE ettepanekutele.

KSH aruannet ja REPi seletuskirja täiendatakse ühtlasi lausega, et lõplikud ökoduktide ja õhuliini märgistuse lahendused tuleb kooskõlastada KeAga.

liikumiskoridor ristub elektriõhuliiniga, võib tekkida vastuolu kahe taristuobjekti eesmärkide vahel: ühe meetmega parandatakse maastiku funktsionaalset sidusust ja soodustatakse loomade liikumist, samal ajal kui koridori ristuv halvasti nähtav õhuliin võib suurendada lindude kokkupõrkeriski. Juhtmete märgistamise nõue on seejuures ennetava iseloomuga meede, mille eesmärk on muuta õhuliin lindudele paremini märgatavaks ning vähendada olukorda, kus maastiku sidususe parandamiseks kavandatud liikumiskoridor suurendab samaaegselt lindude kokkupuudet elektriliiniga. Ühtlasi juhime tähelepanu, et MKM-i 16.09.2026 kirjaga nr 13-3/3187-1 edastatud tabeli lk 33 on märgitud, et märgiste lõplik paiknemine, tüüp ja tihedus täpsustatakse projekteerimisel ning kooskõlastatakse Keskkonnaametiga. Samas nt Keskkonnaametiga kooskõlastamise vajadust ei ole aga kajastatud REP-i seletuskirjas ega KSH aruandes. Palume OÜ Rail Baltic Estonia ettepanekuga arvestamine ning REP-i materjalid üle vaadata.	
3. KeA esitab planeeringuga määratavad metsise ökoduktide alad ning lageraiepiirangutega alad Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) leevendusalaade kihile kandmiseks (vastavalt LKS § 81, tagamaks nende kaitse tahtmatu kahjustamise eest enne planeeringu kehtestamist). Teeme ettepaneku, et ka planeeringu seletuskirja joonistel 19-21 oleks kujutatud ökoduktide toimimist tagavate lageraiepiirangutega alad (millised on kantud planeeringu põhijoonisele). Teisi planeeringus ette nähtud liikide ja elupaikade kaitsele suunatud leevendavaid meetmeid EELISE viidatud kihile ei kanta, kuna need on suunatud konkreetse ehitise projekteerimisele või rajamisele (nt soovitud mastide asukohale, ehitustööde ajastamine sobivatele aegadele või märgised õhuliinidel), mitte ei sea tingimusi teistele maakasutusviisidele.	Asendame REPi seletuskirjas viidatud metsiste ökoduktide asukohti tähistavad joonised uutega, kus on kajastatud ka lageraie piiranguaalad.